

Lilleneostusest floristikani

Adolf Vaigla koostatud ja Kalev Matsoni poolt täiendatud loengukonspekt sovhoostehnikumidele „Lilleneostus“ Tallinn 1976, annab järgmise selgituse sellele mõistele:

Lilleneostustööd ehk lilleneostus on iluaiaanduse haru, mis tegeleb lillede, okste ning teiste taimsete materjalide kasutamisega inimese huvides – tema elu ja sündmuste ilusamaks muutmiseks ja loodusele lähendamiseks.

Lilleneostuse hulka kuulub lillede vaasi paigutamine, mitmesuguste kompositsioonide loomine, lillekimpude kujundamine, vanikute ja pärgade valmistamine. Lilleneostustööd kasutatakse nii sise- kui väliskujunduses, ruumide ja peolaudade kaunistamisel, vaateakendel, näituste kujundamisel, peoplatside, teede, tänavate, hoonete ja teiste objektide dekoreerimisel. Lilleneostustööd on vajalikud kõikide pidulike sündmuste ja tähtpäevade tähistamisel.

Kõik eelpoolöeldu kehtib ka tänapäeval, kuigi eriala kannab nüüd floristika nime. Selleni tuli aga käia pikk maa ja algus oli ehk seal.....

Indrek Kaeli, floristika juhtõpetaja

(Järgneb lk 2)

Aianduskoolis õpivad vabariigi parimad noored aednikud

Neljapäeval, 16. aprillil Maamessil toimunud kutsemeistrivõistlusel Noor Aednik 2015 selgitati välja vabariigi parimad noored aednikud.

Oma aiandusalased oskused panid proovile noored aednikud Räpina Aianduskoolist, Luua Metsanduskoolist, Tallinna Kopli Ametikoolist ning Bulduri Aianduskoolist (Läti).

Võistlus toimus 2-liikmeliste võistkondade vahel ning koosnes viiest osast: seemnete tundmine, pookimine, kompleksülesanne, kastmissüsteemi ehitamine ja tehnika tundmine

Tulemused

I koht – Räpina Aianduskool **Karl Matteus Nemliher** ja **Liisi Kont**.

II koht – Räpina Aianduskool **Regina Müür** ja **Marian Põldmets**.

III koht – Bulduru Därzkopības vidusskola **Krišs Sedlīņš** ja **Ieva Klibus**

Foto: Sirje Tooding

(Järgneb lk 6)

Mis tehtud ...

25. märts	dokfilmi klubi
26. märts	matemaatikavõistlus KÄNGURU
27. märts	Võrumaa töömess
28.-29. märts	Helsingi kevadmess
7. aprillil	Setumaa koolide ettevõtluspäev
10. aprill	loodusainete päev
16. aprill	kutsevõistlus Noor Aednik 2015
17. aprill	Eesti Lasteorganisatsiooni külaskäik
22. aprill	Tartu Puškini kooli loodusringi laste külaskäik
23.-24.aprill	FLORNET General Assembly Räpina Aianduskoolis
29. aprill	koolisisene floristikavõistlus

... mis teoksil

06. mai	Noorte Põllumeeste klubi külaskäik
07. mai	Avatud uste päev
19.-20. mai	Tallinna Lillefestival
23. mai	kooli tutvustamine üritusel „XIV Euroopa Noorte Meistrivõistlused Metsanduses“
28.-30. mai	Kutsekoolide suvepäevad Kurgjärvel
28. mai	Konguta kooli õpilaste külaskäik
16.-31. mai	Saksa aiandusõpilased koolis praktikal

TÄNASES LEHES: Noor Aednik 2015 – muljeid kaksikvõidu sepistajatelt! Katrini nutikas aed! JACARANDA – mis, kus, mil-lal? Murrang rodonduses! Floristikast siit ja sealtpoolt merd—Helsingist Dubaini! Eskimod poldril! ... ja palju muud!!!

Adolf Vaigla mälestustest:

Juba Vahi kooli ajal huvitasid mind lille-neostustööd, kahjuks ei õpetatud seda ainet koolis. Püüdsin neid igal puhul teha ja võimalikult kõike ära õppida. Koolis sain õppida vanikute punumist. Esimesi katsetusi tegin juba karjapõlves, tehes lillekimpusid ja asetasin neid emale lauale. Väimelas olles püüdsin lille-neostustöid teha koolipidude ajal, sünnipäevadeks ja matuste puhul. Rāpinasse tulles see töö laienes. Ilmusid ka mõned neostööde pildid ja kirjeldused ajakirjades ning ajalehtedest, millede järele sai nende tegemist õppida. Püüdsin seda ka õpilastele õpetada. Hiljem hakkasin neostöid juba oma mõttes kujundama ja tegema. Õpilased olid nendest töödest huvitatud ja valmis mind alati abistama. Tegime neid töid kooli õpilastööde näitusteks ja põllumajandusnäituste eksponaatideks. Õppepraktikal püüdsin õpilasi selles osas õpetada, ehkki seda kavas polnud ette nähtud. Õpetasin õpilastele korvide punumist ja tegime õpilastega kõik koolile vajalikud tarbekorvid – kõögivilja korvid, puuviljade mahavõtmise korvid, kartulikorvid ja ka lilled ja ilukorvid. Korve punusime pajuviitstest, puujuurtest, laastudest, kaseokstest ja muust materjalist. Alguse sain korvipunumiseks karjas käies oma vanemalt vennalt, siis õppisin korvide punumist veel kirjandusest ja mitmesuguste korvide järele, mis olid õppimisel mudeliks ees. Siis tuli õppepraktika aineks „Eesrindlikud töövõtted“, see kestis kolm kuni neli aastat. Selle õppepraktika ajal tegime neostöid kooli saalis juba kindla töökava alusel ja korraldasime õpilastööde näitusi koolimaja vestibüülis. Siin olid muude neostööde hulgas ka tähtsal kohal näärikaunistused. Palju kasutasime neostöid koolipidude ja aktuste ajal koolisaali ja teiste ruumide kaunistamiseks. Tegime neostöid laulupidude rongkäikude kaunistamiseks ja võidupärgi koorijuhtidele kaela panemiseks.

Juba mainitud Rāpina periood oli Adolf Vaiglal aastatel 1936-1972. Nende aastate tulemusena valminud lilleneostuse õppematerjal on väga põhjalik ja ka tänapäeval kasutatav, sest ega põhimõtted ei vanane. Ja tegelikult on see ainuke eesti keeles ilmunud lilleseade õpik!

Sisukorrast leiame järgnevad peatükid:

kujundamise alused ehk praegusel kujul kompositsiooniõpetus, lilleneostuse materjalid ehk praegune materjaliõpetus, lilleneostuse liigid, praeguse mõiste järgi erinevate tööde disain, neostustööd ruumikujunduses mis on nüüdki sama mõistega haaratav ja neostustööd väliskujunduses on jällegi täpselt sama. Lisaks eelnevale on lühidalt käsitletud ka ikebanat.

Adolf Vaigla mälestustest:

Seoses iluaiaanduse kursuse avamisega keskkooli baasil oli õppekavas lilleneostuse õpetamine, millise õppekava ise koostas ja ministeeriumi saatsin. Nüüd sain lilleneostust õppekava alusel õpetada. Tegin ka konspekti, mida K. Matson hiljem täiendas ja saatsin metoodilise tööna, mis on paljudel aastatel ja mida tahetakse ka teistesse koolidesse levitada. Kahju ainult, et selle konspekti levitamine läheb liiga aeglaselt, mistõttu konspekt on osaliselt juba vananenud.

Loomulikult on toimunud palju muudatusi floristikas selle aja jookul. On tulnud palju uusi lilli ja lisamaterjale, tehnilisi võtteid ja ka materjale on täiustatud, kuid püüdlus muuta meie elukeskkonda paremaks lillede abil on ikka endine.

Adolf Vaigla mälestustest:

Ruumide kaunistamine jätkus pärast Väimelat ka Rāpinas. Alati said ruumid kaunistatud pidulikeks juhtumisteks ja klassiõhtuteks. Muutsime pidulikeks laulupeod ja rongkäigud. Laulupeo üldjuhtidele punusime niinimetatud võidupärjad. Ruumide kaunistamine kujunes traditsiooniks, kus üks klass püüdis ikka eelmisest paremini kaunistada. Meie koolist levis see komme ka teistesse tehnikumidesse. Ruumide kaunistamine oli üks osa lilleneostusest. Kahju, et puuduvad fotod või värvilised diapositiivid nendest kaunistustest. Olen pika töötamise ajal kooli ruume kaunistanud mitmesajal korral, see kõik aitas mind sellel alal edasi areneda. Õpilased said aga kaunistamist õppida ja nende ilumeel arenes. Arvan, et nad oma töökohal ja ka kodus järgivad seda traditsiooni. On ikka tore tunne küll olla saalis pidulikult juhul, eriti kooli lõpuaktusel. Olen oma kooliga nii ühte kasvanud, et tahan näha ja kuulda sellest ainult head. Kõik halb, mis kuulen, tekitab nõrdimust ja rikub tuju. Kõik minuaegsed õpilased on olnud toredad ja toetanud alati minu mõtete realiseerimist. Kõik see on tõstnud meie emotsionaalsust. Ruumide kaunistamisest võib lugeda minu paljundatavat konspekti. Ka oma kodu kaunistame nüüd pühadeks ja pidupäevadeks.

Õppeaasta	Õpetaja	Õppeaine
1980/1981	Kalev Matson	Iluaiaandus, lilleneostus
1981-1987	Kalev Matson, Kaie Matson, Maie Kaarlõp	Iluaiaandus
1987-1989	Kalev Matson, Maie Kaarlõp, Reet Palusalu	Iluaiaandus
1992-1993	Kalev Matson	Neostustööd
	Maike Merevoo	Lilleneostus
1993/1994	Reet Palusalu	Lilleseade
1994/1995	Maie Kaarlõp	Neostustööd
	Reet Palusalu	Lilleseade
1995/1996	Maie Kaarlõp	Lilleseade
1996-1998	Maie Kaarlõp, Reet Palusalu	Lilleseade

Oma lähimat kaastöötajat Kalev Matsonit on Adolf Vaigla maininud mitmel korral oma mälestuses. Õpetaja Matson töötas Rāpinas aastatel 1970-2001. Tema õppeaineteks olid iluaiaandus, aiakujundus-lilleneostus, katmiklillekasvatus, lillekultuuride säilitamine, avarmaa lillekasvatus, haljastus ja aianduse kursusetöö.

Lisaks on lilleseadet erineva nime all õpetanud:

Oma kooliajast mäletan veel Mare Ootsingu esteetikatunde, kus lahkasime põhjalikult lille ja vaasi omavahelist suhet ja sobivust.

Seega Rāpina Aianduskoolis on lilleseadjaid õpetatud aastakümneid. Tolleaegse nimega lilleneostus oli aianduserialade üks osa. Aiandusagronoomi diplomi saanud Taivo Piller ja Indrek Kaeli said lilleseadealaseid algteadmised just siit.

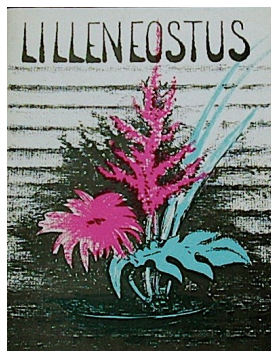
1996ndast aastast hakati ette valmistama dekoraator-müüjaid.

2002.a avati floristi eriala ja koostati spetsiaalselt selle eriala õppekava. Õpetajaks oli siis Reet Palusalu.

80ndad olid murrangulised aastad kogu Eesti lilleseade ajaloos.

1983 aastal toimus esimene lillepidu, see kandis nimetust krüsan-teemipidu, parimaks lilleseadjaks tunnistati Hille Kangro. 1984 ja 1985 võitis Erko Liiv. Lillepeod töid Eestisse palju meistreid väljapoolt, tänu uutele suhetele tekkis meie lilleseadajatel võimalus õppida väljaspoolle piire.

1990. aastatel hämmastas lääne lilleseadjaid Tallinna lillepidudel eestlaste täiesti erinev materjalivalik ja loominguline lähenemine lilleseadesse.

See tulenes tegelikult sellest, et importlill lihtsalt ei olnud kättesaadav ja läbi tuli ajada suures osas oma kasvatatud või loodusliku taimmaterjaliga, mida lääne lilleseadjad kasutasid suhteliselt vähe. Praeguseks ei pruugi see erinevus eestlaste jt vahel enam silma paista, kuid Eesti lilleseade tipud siiski torkavad siiani silma oma originaalse materjalivaliku ja tugeva kunstilise tasemega.

Sel ajal hakkasid tööle ka Rápina Sovhoostehnikumi lõpetajad, Taivo Piller ja Indrek Kaeli kes omandatud aiandusagronoomi kutse olid vahetanud lilleseadja töö vastu. Tallinnas oli võimalik omandada lilleseade õpetaja-ringijuhil kutse sellises asutuses nagu Kultuuri-töötajate täienduskool. Ikebana õpetajana töötas seal Dagmar Kotli, tänu kelle sidemetele oli võimalik minna edasi õppima Soome.

90ndate alguses võeti esimesed õpilased Soome riigi kulul õppima Oulu lähedale Kempele aianduskooli (Kaeli, Press, Piller, hiljem mõned veel). Nende ja nende õpilaste koolitatud on praegu enamuses Eesti lilleseadjad. Mõned õpetajad on õppimas käinud ka mujal (disaineriharidusega Krista Perli Schweitsis, Hille Kangro Ingismaa, Reet Palusalu Saksamaal jne) Tänapäevane Eesti lilleseade on konkurentsivõimeline muu maailmaga. Lillede tellimine välismaalt võimaldab meie floristidel kasutada väga laialdast lillede, lõikerohele ja abimaterjalide valikut. Eesti lilleseade koolkond toetub Põhjamaade (eriti Norra ja Soome) traditsioonile, millele on omane

suurem looduslähedus ja elusmaterjali suurem väärtustamine, kui seda näeb Kesk- ja Lääne-Euroopas, kus lill on ostja jaoks tunduvalt odavam.

Rápina Aianduskoolis aga eriala arenedes ja populaarsemaks muutmiseks lisandus ka õpetajaid. Töötasid Silvia Maidla, 2005. aastast Leili Alaoja-Rein ja Marika Tubli, 2007. aastast Marek Jakobi, kes sai floristi diplomi 2004. aastal ja Indrek Kaeli aastal 2008.

Adolf Vaigla mälestustes leidub ka selline lause - Puuduvad veel korralikud ruumid lilleneostööde tegemiseks – siis nüüd juba mitmendat aastat on kool varustatud ajakohase floristiklassidega koos külmutuse ja abiruumiga.

Lao kõrval on pisike fotostudio, et oma loomingut ka tulevastele põlvetele säilitada.

Aga see kõik poleks midagi väärt kui meil puuduks selline innustav eeskuju kui oli Adolf Vaigla. Tahan lõpetada veel ühe lausega tema mälestustest – Õpetaja headus on tähtsam kui tema teadus.

Käesolevas ettekandes on kasutatud Adolf Vaigla mälestusi, Rápina Aianduskooli arhiivimaterjale ja Leili Alaoja-Rein'i referaati „Lilleseade ajalugu.“

Indrek Kaeli, floristika juhtõpetaja

Killuke Jaapanit

13. aprillil alustas aianduskoolis tegevust ikebana ring, mida juhendab ei keegi muu kui Eesti ainuke ikebana professor, floristika õpetaja Indrek Kaeli koos taks Juliusega, kes kõiki ikebanahuvilisi valjuhäälselt tervitas ning tunni ajalgi korrale kutsus.

Algusest tehti selgeks ikebana kujunemislugu ning selle tähtsus Jaapani ajaloos ja tänapäeval. Seejärel räägiti ikebana erinevatest liikidest ning õpetaja tegi ette ka paar näidistööd.

Ikebana puhul tuleb juba alguses teada, kuhu sa välja tahad jõuda. Materjali kogutakse ainult nii palju, kui konkreetsetes seades ära kasutatakse. Äärmiselt oluline on vaas, kuhu seade rajatakse. Olgu ära mainitud, et klassikalises ikebanas kasutatakse ainult Jaapanis looduslikult kasvavaid taimi. Meie saime valida taimede seast, mida leidsid floristikaklassi külmikus.

Tööde autorid: Karl Matteus Nemliher

Kärt Vikat

Anu Käär

Liisi Kont

Esmased valikud tehtud, istusime laua taha ja hakkasime looma. Muidugi pidid nii mitmedki meist päris mitu korda külmiku ja klassiruumi vahelt jooksuma, sest midagi oli ikka puudu või liiga palju.

Õpetaja käis klassis ringi ja tema näpunäidete järgi sündisid meie päris esimesed lilleseaded.

Väga tore oli näha, et lisaks õpilastele olid kohale tulnud ka mitmed aianduskooli õpetajad. Indrek Kaeli juhendamisel valmis kõigil üks killuke Jaapanit.

Kõik huvilised on edaspidigi oodatud ikebana ringi.

Liisi Kont, 2ag

Floristikavõistlus 2015

23. aprillil toimus koolisisene floristikavõistlus, millest võtsid osa 35 floristika eriala õpilast kursustelt FL13-12-K, FL12-11-K, FL13-11-K, FL14-11-K, FL14-42-M ja FL13-12-M.

Võistluse teema oli "Spiraalkimp dekoratiivsel karkassil".

Võistlejad said kasutada etteantud lilli: roose, nelke, freesiad, gerberaid, preeriakellasid, kipslille ja sidrunmürti. Lillede valiku, värvide, nende koguse ja paigutuse otsustas igaüks parema lõpptulemuse saavutamiseks ise.

Dekoratiivkarkass oli kõigil juba enne võistlust valmis tehtud. Dekoratiivkarkass nagu nimigi ütleb peab tööst välja paistama ja kimpu täiendavalt kaunistama. Karkassi materjalideks kasutati: erinevaid vitsu, oksi käbidega, spooni, traati, mikaado kepikesi, sammalt, puulehti, põhku jm huvitavaid materjale.

Peale 1,5 tunnist meisterdamist valminud kimpe asusid hindama lilleseade õpetajad Leili Alaoja- Rein ja Marek Jakobi. Nende rõõmuks oli palju ilusaid kimpe, mis üllatasid huvitavate karkasside ja materjali kasutuse poolest. Tuleb tunnistada, et valikut teha oli keeruline. Lisaks põhiahindadele anti välja ka mitmed eripreemiad.

Võistluse tulemused:

Peaauhind: ASTRID JUHKAM

Statsionaarne:

I koht: SANDRA KUUSMAA

II koht: DARJA DUBININA

III koht: KERLI KAUR

Mittestatsionaarne:

I koht: EVE KIVI

II koht: RIIN ÕNG

III koht: MARGIT PUHASMETS

Eriauhinnad:

MARIS OSTRAT

ANNELI JÜRIOJA

BRIGITTA ALLEMANN

ANNE ARUSTE

Palju õnne! Võistlustööd jäid kaunistama koolimaja 2. korruse fuažeed. Täname osavõtjaid ja õpetajaid!

Karin Kask, sessioonõppe juhataja

Fotod: Kalle Toom, Marek Jakobi

Helsingi kevadmessil

Märtsi viimasel nädalavahetusel oli sessioonõppe 2.kursuse floristiõpilastel tore võimalus osaleda Helsingi kevadmessil. Esimesest kurvastusest, et kogu grupp bussi ei mahu, saadi peagi üle. Mõned õppurid olid valmis ka iseseisvalt Soome sõitma. Koolibuss alustas teekonda Rāpinast ja korjas peale uniseid reisikaaslasi juba poole öö ajal, Tallinnas kohtusime ülejäänutega. Õpetaja Indrek Kaeli hea organiseerimistöö tulemusena sujus sõit kenasti ja laupäeva pealelõunal astusimegi juba Helsingis messihoonesse. Jõudsime kohale Soome lahtiste meistrivõistluste kolmanda võistlustöö tegemise ajal. Saime jälgida kübarate dekoreerimist lilledega. Esimesed kaks võistlustööd olid juba tehtud ja žürii andis parasjagu hinnanguid võistlejate „Pesadele“, seaded kandilises vaasis olid juba üle vaadatud. Põnev ja natuke ka ärevusttekitav oli vaadata kogenud floristide võistlustöid. See tekitas aukartust ja ootusärevust.

Järgmisel päeval avanes ka meil ammuoodatud võimalus rahva ees karkasskimpe valmistada. Demonstratsioonesinemine tõi nii mõnelegi ärevuse hinge, teadmatus ja kogenematus lisasid veelgi pinget. Juhendajad Leili Alaoja-Rein, Marek Jakobi ja Indrek Kaeli aga julgustasid ja rahustasid meid, olid igati toeks ja nõuandjaks. Korral-

trumpasid. Eriti innustav oli näha ostjate üllirõõmsaid naeratusi, kui neil hea ja soodne kaup teha õnnestus. Nii mõnigi ei piirdunud vaid ühe kauni kimbuga. Paljud pered said sel pühapäeval meie tööde näol rohkesti lillerõõmu oma kodudesse. Kui meie oleme harjunud ostma lilli teistele kinkimiseks, läksid vähemalt pooled oksjonikimpudest Soome ostjatele endile.

dajate poolt meie jaoks valmis pandud suur sortiment kauneid lilli pani fantaasia tööle ja kodus ettevalmistatud karkassid hakkasid muutuma kauniteks lillekimpudeks. Oli näha, et soomlasi üllatas meie karkasside materjali valik ja mitmekesisus. Neile oli see midagi uut tavapärase Soome lillepoe sortimendi kõrval. Üks ürituse korraldajatest, Soome meisterflorist Pirjo Koppi oli peamine meie kimpude oksjonil pakkuja. Seegi oli põnev kogemus näha, kuidas äsja valminud kimpu pakkuma hakati ja potentsiaalsed ostjad üksteist üle

Saime osaleda kolmel demonstratsioonil ja juba alguses asendus ärevus entusiasmiga. Mahтусime sõbralikult töölaudade taha ja külg-külje kõrval kimpude valmistamine isegi lähendas. Selline rahvamassi ees töötamine andis enesekindlust.

Tänu kõigile meie õpetajatele sellise hea võimaluse eest enne lõpueksameid osaleda üritusel, mis lähendas meie gruppi, andis positiivse tunde ja väärtuslikke lilleseadmise kogemusi!

Messil osalenud floristiõpilased

Merlini lugu

2008. aasta sügisel alustasin õpinguid Rāpina Aianduskoolis floristika erialal, lõpetatud sai 2011 kevadel.

Peale kooli lõpetamist sain endale töökoha Tartus Mileedi Lilleärides. Igapäevane töö oli lillede ja taimede eest hoolitsemine, kimpude ja seadete tegemine — matused, pulmad, sünnipäevad jne.

2014. aastal avanes võimalus osaleda Prantsusmaal Lille'is üle-euroopalisel kutsevõistlusel Euroskills, esindades koos partneri Moonika Tohvriga Eestit floristi erialal. Võistlus toimus oktoobri alguses, kuid valmistumine erinevate floristigurude valvsate silmade all algas juba palju kuid varem. Juhendajateks olid Eestist Indrek Kaeli, Marek Jakobi, Saale Halla, Priit Press, Ahti Lyra. Välismaalt Agra Maulane Lätist ja Björn Kröner Saksamaalt. Võistluse tulemus oli mitte just parim seitsmes koht.

Kuigi tulemus polnud kiita, sain endale vajaliku võistluskogemuse, palju uusi teadmisi ja huvitavaid pakkumisi tulevikuks. Nii lahkusingi 2015. aasta veebruaris Eestist ja asusin tööle firmas Al Lokrit International Dubais. Siin olen igapäevaselt tööl hotellis, kuid kui tuleb mõni suurem üritus (pulm) või dekoreerida tähtsam hoone (šeigi palee), siis koguneb suurem meeskond ja valmistame terve päeva, kui mitte ka öö, selleks puhuks. Matustega meie firma ei tegele.

Merlin Vaher, kooli vilistlane

Värsked emotsioonid parima noore aedniku võistluselt

Muljeid jagavad pöidlahoidjad, osalejad, treenerid-õpetajad ja fotograafid

Fotod: K.Toom, S.Tooding, K.Nurk

Tõnis Soopere - korraldusmeeskonna juht

Noor Aednik 2015 kutsevõistlus on lõppenud ja tulemustega võib igas mõttes rahule jääda. Ennekõike loomulikult sellepärast, et Räpina Aianduskoolile tuli kaksikvõit!!! Rõõmu valmistab ka see, et korraldusmeeskonna töö kandis „vilja“ ja kehvast ilmast hoolimata sujus võistlus kenasti.

Võistlustest jäi meelde palju meediatähelepanu, artikleid ja raadiosaateid kus kõlas Räpina Aianduskooli nimi oli palju. Samuti oli minu jaoks paras katsumus raadio otse eetris intervjuusid anda, sest seal mõtlemisaega väga pole ja eetrisse läheb kõik see, mida räägid.

Võistluste ülesannetest osutus kõige keerulisemaks lillekasti kokku monteerimine, see oli aednikele väljakutse. Üheks põhjuseks, miks see nii keeruliseks osutus võib ka arvata seda, et keegi väga jooniste lugemiseks aega ei võtnud- kohe hakati hoolega „kruvima“. Sellepeale ütles Urmas Roht: „nagu sprinterid, kui pauk käis panid ajama“.

Meelde jäi veel ka see, et võistlustele eelneval hommikul, pidi saabuma Matogardist suvelille muld, kuid neljapäeva hommikul enam väravatest autoga sisse ei saanud ja ettevõtte esinda-

ja Mart Ruumet ajas Tallinna mnt ääres tara alt mitukümmend kotti suvelille mulda sisse. Muide kogu selle kraami, mis Maamessil võistluste korraldamiseks oli tarvis pidime Vaperiga koos ka tagasi tooma. Kuna tara avada ei tohtinud ja korraldaja ütles, et läheb tunde enne kui kogu Maamessil osalevad külastajad messi alalt välja lähevad, siis otsustasime Vaperiga mitte ootama jääda ning vedasime kogu kraami (telgi, mullad, kastekannud, voolikud, kastmissüsteemi tarvikud jpm) üle aia või aia alt. Muide märkas, et ka metsandusvõistlust ettevalmistavad metsamehed vedasid kraami samuti üle aia. Sellepeale, kui palusime ühte metsameest appi telki üle aia tõstma ütles ta, „et sellel aastal vist kõik tassivad üle tara materjale“☺

Võistlust korraldas Räpina Aianduskool koostöös sihtasutuse Innovega. Võistluste ettevalmistamine on nagu puzzle kokkupanek, kus iga tükki on oluline lõpptulemuse saavutamisel. Siinkohal suur kiitus ka tänu kõigile kes kaasa aitasid: Vaper Johanson, Madis Oras, Virge Mastik, Esta Ruus, Reti Randoja-Muts, Aivar Parksepp, Priit Trahv, Andres Vainu, Maret Hunt ja korraldusmeeskonna töös osalesid: Urmas Roht, Tairi Albert, Sirje Tooding, Anu Käär, Liina Palu.

Karl Matteus Nemliher - võistleja ja võitja

Esmalt võiks mainida, kui tore on see, et aednikele on korraldatud taolises mahus võistlus, kus noored aednikud saavad isekeskis mõõtu võtta. Kui peaks hindama seda skaalal ühest kümneni, siis tulemus oleks kaksteist vähemalt.

Võistluse alad olid mitmekesised ja aednike igapäevaeluga seotud. Samuti oli korralduse pool väga hea, kõik sujus.

Esimene ülesanne oli seemnete tundmine. See ei valmistanud raskusi. Tegemist

oli siiski meeskonna tööga - kus mul jäi ladinakeelsetest teadmistest puudu, olid need olemas Liisil, seda muidugi juhul, kui välja jätta aeduba. 15-st võimalikust 14 punkti.

Teine ülesanne – pookimine. Kui eelnevalt olime kokku leppinud, et teeme siiski süsteemi igaüks enese eest, siis viimasel hetkel sai ümber mõeldud nõnda, et mina tegin lõikeid ja Liisi sidus. Otsus kandis vilja. Tegemist oli ka minu jaoks ühe närvesöövama alaga, kuna sõrmed olid tuulest ja vihmast külmad, nii et täpseid lõikeid oli raske teha.

Kompleksülesanne rabis muidugi jalust. Õnneks akutrelli oskas juba käes hoida tänu eelnenud päeval toimunud lühikesele ekskursile trellimaailma, kuid kruvidest tuli lõpuks ikka puudu. Pidin Tõniselt seitse ühikut juurde küsima. Adrenaliin oli muidugi laes kogu aeg, külm kadus täielikult, oleks tahtnud fliisigi maha visata. Vahepeal, kui selgus, et alumine, põhja kandev detail on kinnitatud

tagurpidi, tekkis ka kerge meeleheide ja hirm. Aga lõpp hea, kõik hea. Saime kasti kokku, väetise lisatud, kastmisanuma paigaldatud, taimed istutatud ja seda etteantud aja sees.

Viimane ülesanne valmistas mulle pettumuse. Harjutasime Liisiga Aivo Pedoski salajastes kambrites – kopsud meeldivad õlibensiiniseguseid aroome täis – jõhvi kerimist trimmidele. Parim tulemus, mille vormistasime, oli 28 sekundit. Võistlustel muidugi sellist märki maha panna ei õnnestunud. Alumisel poolel lasin lahti libiseda nii, et see jooksis maha ja pidin seda uuesti pingutama. Ainukeks lohutuseks Liisi mahe hää l ausumas: „Rahu, ära nüüd närvi mine.“ Võiks siinkohal tuua vabandusi nagu Eesti suusakoondisel kombeks, et küll ilm segas, näpud külmad ja värisesid võistlusäre-vusest, aga see ei muuda tulemust - 46 sekundit, kui mälu ei peta.

Küllil Nõmmistu - põidlahoidja ja vaatleja

Neljapäeval, 16. märtsil toimus Tartu Maamessi raames sel aastal esimest korda kutsevõistlus „Noor Aednik 2015“. Olen tänulik, et mul õnnestus olla kaasaelaja rollis ning saada osa võitjate triumfist.

Räpinast koos sõitu alustades innustasime (rohkem küll vist ajasime närvi) võistlejaid ikka võidu peale välja minema. Vastasel juhul lubasime nad linna jätta ja mitte kooli tagasi tuua. ☺ Nähtavasti see mõjus, sest kaksikvõit tuli meie kooli võistkondadele. Isegi mina pealtvaatajana tundsin suurt uhkust, nagu oleksin ise midagi vägevat korda saatnud. Võitjate väljakuulutamise ajaks ununes hetkeks palju kirutud ilm. Saime võistluspäeval tunda kogu Eestimaa ilma kapriise. Küll sadas vihma, siis puhus vinge põhjatuul, vahepeal tuli nagu narritamiseks isegi päike välja, et siis taas saaks võimu võtta süsimust taevas koos vihma, rahe ja kõuemürinaga.

Kaasaelajatel oli põrgulikult külm. Päeva juht Urmas Roht püüdis vapralt külma trotsida, hoides külmunud sõrmede haardes mikrofoni, samal ajal sundimatult edastades võistluste käiku. Ürituse peakorraldajal Tõnisel oli nii palju jooksmist, et tema vist ei märganudki ilmaolusid. Rääkimata sellest, et polnud aega süüagi.

Aga võistlejad ajasid nagu tõelised aednikud vapralt oma rida ekstreemsetes ilmaoludes. Näha oli, et meie õpilased olid saanud eel-

nevalt tugeva väljaõppe. Kuulsin juhtumisi kohtuniku kommentaari pookimise võistluse ajal: „Räpina võistlejad on pookimistehnikalt peajagu teistest üle...“

Nagu võistluse tulemused näitasid, oldi ka teistes võistlusülesannetes kõige tublimad. Aitäh võistlejatele ja korraldajatele positiivsete emotsioonide eest.

Liisi Kont - osaleja ja võitja

Minu jaoks võttis võistluspingeid tublisti maha rahuliku meele ja lõbusa olekuga tiimikaaslane Karl. Ja muidugi kõik õpetajad ning teised kaasaelajad muutsid oma naeratavate nägude ja soojade sõnadega meele nii heaks, et ma mõtlesin päeva lõpuks, et lähen õnnest lõhki! See oli imeline päev, hoolimata vihmast, äikesest ja rahest.

Pookimisülesanne läks meil väga hästi ja ma olen rahul, et otsustasime tööülesanded jagada, sellega suutsime näidata koostööd, mis jäi kõigile

silma! Siiski pani just lõigete kinni sidumine minu käed kõige rohkem värisema. Muidugi ei saa üle ega ümber sellest istutuskasti monteerimise ülesandest. Algul tegi tõsiselt küll, kui me seda justkui kokku ei saanud, pidime selle isegi korra laiali lammutama, kui kõrvalt öeldi, et esimesed lauad läksid valepidi. Kui lõpuks kast koos ja taimedki sees, oli ikka uhke vaadata küll!

Tairi Albert - treener-õpetaja, põidlahoidja

Olen nüüd veendunud, et võin hakata enustajaks - pigem näitasid seda ka esimesed märgid - Liisi ja Karli võistkond oli loosi tahtel number üks ning Marian ja Regina number viis (ehk siis teiselt poolt teine). Kaia Nurk ja ka Sirje Tooding võivad olla minu imeliste selgeltnägemise oskuste tunnistajaks. Teisalt, vahest motiveeris meie Karli, Liisit, Mariani ja Reginat teadmine, et kui kahe esimese hulka ei pääse, siis ei saa ka tasuta tagasi Räpinasse sõita - sarnast "motivaatorit" võiks kasutada ka välismaal toimuvate võistluste puhul. ☺

Mind motiveerib veel siimaani meie õpilaste tulemus - võin uhkelt öelda, et olen Liisi, Karli, Mariani ja Regina õpetaja - JA SELLISEID ÕPILASI SAAGU PALJU...

Urmas Roht - ürituse moderaator

Võistlejad olid kõik särasilmased. Lätlased kiitsid veel koduteel telefonitsi võistlust ja olid väga rõõmsad.

Räpina tugevused: faktiteadmised ja konkreetsed oskused (pookimine).

Kahju, et tegime Maamessi platsil oma asja, messikülalastajat võistlustes kahjuks eriti ei huvitanud. Loodetavasti oli süüdi ilm, mitte huvipuu-dus.

Sirje Tooding – pookimistreener ja tugisik

Seekord oli Eesti parimate noor-aednike väljaselgitamine hoopis teisiti, võistlus oli viidud suure rahvahulga ette, nimelt Maames-sile. See oli igati hea mõte, kuigi võistlejatele oli raskem, sest kaamera- ja mikrofonihoidjaid olid pidevalt filmimas ja küsimas. Igatahes hakkavad käed rohkem värisema, kui pilt peale keeratakse.

Ilmaolud olid varakevadised. Külmu, tuul, vihm, rahe, äike, mõnel helgemal hetkel tuli korraks päike välja ja kogu võistlus toimus lageda taeva all. Karl tegi sooja saamiseks kätekõverdusi, mõned hüppasid ja leiutasid ise, kuidas sooja saada. Võistlustööde ajal olid õpilased oma tegevustega ametis, siis ei ajanud värisema ei külmu ilm ega uudistavad pealtvaatajad.

Pookimine õnnestus meie kooli õpilastel suurepäraselt. Lõiked, sidumine, pookoksa kärpimine oli väga hästi ja hästi tehtud. Lühikese ajaga, vähem kui 15 minuti jooksul, jõudsid aianduskooli võistlejad kahepeale pookida üle 20 näidistöö. Meie harjutamine

koolimaja koridoris oli hea trenn, siinkohas tänud keskkonnakaitse õpilastele, kes oma vaatamise, küsimise ja kommenteerimistega pookijad närvi ajasid!

Aianduse juhtõpetaja Urmas Roht oli võistluspäeva teadustaja ja suur sõber mikrofoniga. Kõik, mida ta rääkis, kostus üle Maamessi ja lisaks võistlust puudutavale jutule, kutsust rahvast vaatama, reklaamis sponsoreid, jutt muudkui jooksis.

Tänu Tõnis Sooperele õnnestus võistlus, tema oli vahendid, materjalid jm kokku pannud. Tõnist jätkus igale poole, võistlusülesannete vahel korjas asju kokku, pani uued asemele, andis intervjuud ja kõige selle juures oli jätkuvalt naeratus näos.

Suur tänu õpilastele väga tubli ja meeleoluka esinemise eest!

Marian Põldmets – parim kastmissüsteemi kokkupanija

Suuri ootusi võistluste suhtes mul ei olnud ja kohe kindlasti ei osanud ette näha esikolmikusse jõudmist. Seetõttu polnud põhjust ka närveerida. "Tuleb, mis tuleb," mõtlesin endamisi. Ülesannete sooritamise ajal kujunes eriti keeruliseks keskendumine, sest agarad piltnikud ja kaameramees askeldasid pidevalt nina all (vist sellepärast mul piltidel kogu aeg hapu nägu oligi).

Huumorit sai pookimisülesande ajal, kui üks muhe vanataat minu-ga ennastunustavalt jutustama kukkus, lootes leida üht väärt meistrit astelpaju paljundamise alal. Vaeske ei saanud vist aru, et käimas on tõsine võistlemine. Õnneks astus üks kohtunikest vahele, kes tema murega edasi tegeles.

Ootuspäraselt raskeks kujunes kolmas ülesanne ehk lillekasti monteerimine, mis ei tahtnud kuidagi sujuda ja mida lõpuni viimistleda ei jõudnudki. Ka ilm ei olnud meiega armuline, kuid kokkuvõttes see ainult ilmes-tas asjade käiku ning oli kontrastiks võistlus-järgsele meeleolule.

Uhke on olla RAK-i õpilane!

Kalle Toom - põidlahoidja ja fotograaf

Hoolimata jubedast ilmast (rahe, vihm, äike, külmu tuul) läks võistlus hästi korda. Peab ütleva, et võitsid kõik, kes järgmiseks hommikuks haiged polnud (piltidelt on igatahes näha, et päeva lõpuks olid kõik näost kergelt sinised).

Siin on sobilik ütelda suur-suur aitäh meie väga headele õpilastele ja nende väga headele õpetajatele! Ja suur-suur tänu Tõnisele ja Urmasele, kes võistlust koos Innovega korraldasid ja läbi viisid!

Oluline läbimurre rododendronite aretuses

Rododendronid kasvavad ja õitsevad ikka selleks spetsiaalselt ettevalmistatud turbapeenardes. Vähemalt nii on see senini olnud. Nüüdseks on kõik muutunud. Saksalased on kahekümneaastase aretustöö tulemusel saanud müügikõlblikuks igihaljaste rododendronite lupjataluvad sordid, milliseid võib kasvatada ka rasketel savikatel muldadel. Selliste rododendronisortide väljatöötamiseks panid omal ajal seljad kokku 15 Põhja-Saksamaa puukooli ja Saksamaa ilutaimede aretuskeskus Holsteinis eesotsas prof. W. Preil'iga. Aretustöö eesmärgiks seati kaltsiumkloriidi (CaCl₂) stressile vastupidava igihalja rododendroni poealuse väljaaretamine. Stressiolukord tekitati katseklaasitaimedele ja katsesse kaasati esialgu üle kahe miljoni taimehakatise. Neist valiti välja 600, mis istutati avamaale edasisteks katseteks. 1986. aastaks oli ellujäänutest välja valitud lõpuks 60 eliitlust, milliseid mikropaljundati ja istutati turbavabasse pinnasesse pH väärtusega 6,0-8,0. Edasine oli juba lihtne. Väljavalitud eliitlastele poogiti peale erinevaid igihaljaste rododendronite sorte.

Lupjataluvad rododendronisordid on nüüdseks jõudnud müügile üldnimetusega INKARHO rododendronid. Lühend INKARHO (Interessengemeinschaft Kalktoleranten Rhododendronunterlagen) [võiks tõlkida kui lupjataluvate rododendronialuste huviühendus] on see võlusõna, mis annab tarbijale teada, et seda tähist kanda igihalja rododendronisordi võib istutada tavalisse aiamaulda nagu iga teise ilupõõsa. Muidugi tuleb jälgida igihaljaste rododendronite muid kasvunõudeid (otsese kevadpäikese eest varjutatud kasukoht, piisav niiskus jne) kuid turbapeenraga mängida enam pole tarvis. Iseenesest mõistetavalt on sellised rododendronisordid esialgu kallid ja vähelevinud ning ka nende sordivalik pole kes teab kui suur. Siiski tänaseks päevaks umbes paarsada sorti on olemas. INKARHO rododendronite paljundamise õigust omavad vaid need

15 ülalmainitud ühendusse kuuluvat puukooli ja seepärast saab INKARHO rododendroneid soetada vaid Saksamaalt.

Tõin esimesed 20 külmakindlat INKARHO rododendronisorti Aianduskoolile ja eks tulevik näitab, kui hästi nad tavalises aiamaal kasvada suudavad. Selles osas oleme Eestimaal teerajajad ja ühed esimesed INKARHO rododendronisortide

sissetoojad ning kasutuselevõtjad. Mõelge vaid, millised perspektiivid tulevikus avanevad näiteks maastikuehitajatele, kui rododendronisorte koduaeda soovivatele klientidele pole enam vaja rajada aeda turbapeenraid, vaid saab rododendronid istutada lihtsalt mulda nagu iga teise ilupõõsa. See on tõeline läbimurre iluaian-duses! Meil kasvavate rododendronisortide abil saavad huvilised tulevikus ise selles veenduda.

Urmas Roht, aianduse juhtõpetaja

FLORNET

Meie partnerkoole floristika erialal ühendav organisatsioon FLORNET pidas oma aastakoosolekut seekord Rāpinas.

23. ja 24. aprillil oli meil majas 13 külalist erinevatest Euroopa koolidest: Hispaania, Holland, Tšehhi, Soome, Norra, Itaalia ja Saksamaa.

Janely Org, projektijuht

Tegijal juhtub

Suhkrulehed ja sidrunmelissid kasvavad jõudsalt üle terve Eesti-maa. Viimastel nädalatel on meie projekti mitmel korral ka meedias kajastatud ning huvi selle vastu ei rauge. Õpetussõnad taimede edukaks kasvatamiseks ja paljundamiseks on jagatud, nüüd tuleb vaid omandatud teadmisi üha uuesti ja uuesti kasutada ning järjest kosuvatelt emataimedelt pistikuid juurde lõigata ja nendest omakorda uusi taimi kasvatada.

Suhkruleht on väga kapriisne ning mõnedel gruppidel on see taim sootuks välja läinud. Ka aianduskooli õpilastel, kes projekti kaasa teevad, ei ole suhkrulehega kõik sujunud. Nimelt kuivasid meie suhkrulehe pistikud ära, kuigi neid kattev kile oli eemaldatud ainult ühe ööpäeva! Pole hullu, päid me norgu ei lase, ootame kuni emataimed kosuvad ja teeme aga uusi pistikuid!

Liisi Kont, 2 ag

Mimoosilehine jacaranda

Jacaranda mimosifolia

Mõtlesin panna kirja ja jagada sinuga, lugupeetud lehelugeja, oma seiklusi ja tegemisi seoses selle huvitava taimega.

Jacaranda tänavapuuna - foto: www.thejacarandas.co.za

Mimoosilehine jacaranda või lihtsalt jacaranda on pärit Lõuna-Ameerikast. Tal on suured lavendli lillad õied. Taim õitseb Austraalias oktoobris-novembris (kevad). Põhja-Ameerikas märtsis. Õitsemine toimub enne lehtimist ja see on väga intensiivne. Taimel on paaritusulgid liitlehed. See oleks tema lühike iseloomustus.

Mina sattusin seda taime kasvatama tänu populaarsele interneti saidile 9gag.com. Mäletan hästi, kuidas olin just nädalavahetuseks läinud oma kodukohta ja askeldasin veidike internetis kui nägin eelmainitud saidil pilti. Taim lummas mind väga oma õite iluga. Pildiseeria oli tehtud Lõuna-Aafrika Vabariigis, Johannesburgis kus seda taime kasutatakse tänavahaljastuses.

Egas siis pildi all kirjas olnud mis taimega tegu on. Õnnestus

kommentaariumist pildi all lugeda vaid seda, et puud on pildistatud Johannesburgis. Appi tõttas google.com – googeldasin nii kus jaksasin ja õnnestus teada saada et tegemist on taimega 'Blue Jacaranda' – ladina keeles *Jacaranda mimosifolia*. Eesti-keelne taimenimede andmebaas andis meie keele vasteks mimoosilehine jacaranda.

Seemned tellisin kursuseõe vahendusel ebay'st, kusagil nädalaga oli 60 seemet saabunud USA'st Eestisse. Esmakordselt püüdsin seemneid idandada ühiselamu aknalaul, kuid see ei õnnestunud - ükski taim ei tärnanud. Mures pöördusin õpetaja Anu Kääri poole, kes oli väga lahkelt nõus andma mulle mõned ruutsentimeetrid lillekasvatuse boksist, et saaksin aktsiooni seal läbi viia. Seemned külvasin 5. veebruaril. Tärkas vähemalt 90% seemnetest, idulehtede faasis pikeerisin nad ümber. Hetkeseisuga väetan neid kord nädalas ja taimed kasvavad väga jõudsalt, pakudes iganädalast rõõmu

Mis taimedega edasi saab? Loodan, et neid annab kasvatada tubastes tingimustes nagu viigipuid, tegemist on ikkagi troopika taimedega kes peaks taluma aastaringset sooja.

Eks näis.

Karl Matteus Nemliher, 2ag

Kevadised õitsejad pargis 2015

Räpina mõisapargis (Sillapää lossipark) õitsevad praegu kaunitest lillade õitega *Dauuria* rododendronid (*Rhododendron dauricum*) ja kuld kollaste õitega värdforsüütiad (*Forsythia x intermedia*) sihvaka Siberi nulgude ja jugapuude taustal. Kuna oli pehme talv, seetõttu õitsevad forsüütiad sellel kevadel rikkalikult ja arvatavasti ka rododendronid lähevad sellel aastal kõik õide. Seda ilusat vaatepilti tasub kohe kindlasti vaatama tulla!

Veel üks praegu õitsev mürgine taim on meie pargis Aedniku maja juures istutusel: harilik näsiniine (*Daphne mezereum*) kultivar, see taim on kevadel pilkupüüdev oma roosade õitega.

Väga kaunis vaatepilt on ka mõishäärberi ees, kuhu istutasid meie tublid aednikud sinise-lilla-kollase kirju mustriga korrapärase peenra sarvkannikestega (*Viola cornuta*). Need noored taimed on kasvatatud meie kooli kasvuhoones hoolsate käte all ja peenra istutamisel olid abis õpetaja Katrin Uurman õpilastega, aednikud Ille ja Anna.

AITÄHH TEILE ILULOOJAD! Tulge nautima kevadist õiteilu!

Helve Eesmaa, pargiigid

Eskimo lagle

Hetkel on käimas massiline suur-laukhanede, rabahanede ja tundra-rabahanede ränne. Hea õnne korral on võimalus kohata ka mõnda haruldust (punakael-lagle, lühinokk-hani või väike-laukhani), kes ennast mitmetuhandelise haneparve seas peidavad. 3. aprillil otsustasid loodusfotograafia õpetaja Toomas Mastik ja tema elukaaslane (kes on ka, muideks RAK-i vilistlane) Räpina poldrile hanesid „torutama“ minna. „Torutamise“ all mõtlevad (hobi)ornitoloogid vaatlustorudega lindude vaatlemist, lootuses linnuparvedest kedagi haruldast kohata.

Teadsin, et poldril on peatumas 4000-pealine haneparv, seda „torutama“ läksimegi. Paar minutit ja juba olid mitmed liigid tuvastatud: suur-laukhani, rabahani, tundra-rabahani, lühinokk-hani, valgepõsk-lagle, kanada lagle. Ühel hetkel jäi pilk pidama suhteli-

selt väikesel laglil, kes esmapilgul paistis kõssitava kanada laglena. Tegin kiirelt mõned pildid, et laglet lähemalt uurida. Fotoaparaadi ekraanilt paistis linnu kaela ümber peenike valge võru. Kohe oli selge, et see peab keegi uus olema. Kiire pilk määras tõi selgust. Tegemist oli väga haruldase **eskimo laglega**, kelle looduslikud elupaigad jäävad Alaskale ja Kanadasse.

Eskimo lagle on Eesti mõistes nii haruldane, et eelnevalt on teda Eestis kohatud kõigest kaks korda. Mõlemal korral Lääne-Eestis. Ja nüüd, kolmandal korral, Räpina poldril. Nii Põlvamaa kui ka Räpina poldri jaoks on tegemist uue liigiga.

See avastamisejärgne tunne oli ülimõnus. Soovitan kõigil Räpina poldriga lähemalt tutvuda, sest haruldusi seal jagub. Tuleb lihtsalt nad üles otsida! ☺

Toomas Mastik, kutseõpetaja

Valged tuvid

25. märtsil vaadati taas mõnusat filmi Afganistanist „Valged tuvid“. Film jutustab viie aastase tüdrukust, kes teenib tänavalt paberit korjates perele elatist ja endale kooliraha. Kui Eestis saab iga koolilaps alg- ja põhihariduse kätte riigi toetusega, siis mujal nii hea elu pole. Igaüks võib analüüsida hetkelist olukorda arenguriikides.

Filmi tuli kommenteerima ja oma kogemustest rääkima Maari Ross. Ta on organisatsiooni Mondo juhatuse liige ja humanitaarabi valdkonna juht. Tema eesmärgiks on parandada tüdrukute arvutiharidust Põhja- ja Ida-Afganistanis ning koolitada ämmaemandaid koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga.

Maari Ross selgitas dokfilmiklubi kuulajatele lähemalt Afganistani olukorda ja vastas küsimustele, mis tekkisid pärast filmi vaatamist. Olukorraga lähemalt tutvunud Maari näitas oma reisipilte ja rääkis juurde nii põnevaid kui ka hirmutavaid lugusid. Kokkuvõtvalt meeldis film kõigile vaatajatele.

Täname Maarit, kes tuli Räpina Aianduskooli filmist rääkima.

Suur tänu Evelynile, kes juhib dokfilmi klubi.

Elis Sepp, 2kg

Loodusainete päev

Räpina Aianduskool korraldas koos Räpina Ühisgümnaasiumiga Põlvamaa gümnaasiumiõpilastele loodusainete päeva, millest võtsid osa õpilased Räpina Ühisgümnaasiumist, Põlva Ühisgümnaasiumist ja Räpina Aianduskoolist.

Osalejad jagati gruppidesse ning võistkondadel tuli läbida kontrollpunktid, kus neid ootasid ees loodusteemalised ülesanded. Kontrollpunktid asusid Keskkonnamajas, Räpina Ühisgümnaasiumis, Räpina tuletõrjedepoos, mõisapargis ja Aianduskooli kasvuhoones.

Näiteks Aianduskooli kasvuhoones tuli võistlejatel määrata erinevate taimede muundunud elundeid ja mõisapargis katsetati uut äppi.

Päeva lõpus said kõik huvilised kuulata Tartu Ülikooli rakubioloogia professori Toivo Maimetsa loengut geenidest ja sellest,

kuidas geeni mõiste on aja jooksul muutunud ning millega kaasajal geeniuringutes tegeletakse.

Õnne Rämmann, kutseõpetaja

Saksa noored aianduskoolis

Saksamaalt Staatliche Fachschule für Blumenkunst in Weihens-
tephan koolist tulid Eestisse välispraktikale Leonardo projekti ra-
ames kolmeks nädalaks Aileen Glaschke (24) ja Franziska Baitinger
(22). Nad on esimese kursuse floristika õpilased. Lõpetades kooli,
saavad nad floristika erialal rakendusliku kõrghariduse.

Kahel esimesel praktika nädalal toimetasid nad Tallinnas Masha
lillepoes. Viimasel praktika nädalal omandasid teadmisi ja oskusi
meie koolis õpetaja Indrek Kaeli tundides.

Aileen ja Franziska ütlesid, et nad soovivad kindlasti ka teistel
oma kooli õpilastel siia praktikale tulla, sest nad õppisid siin olles
palju uut. Näiteks kuidas pabermassi kasutada lilleseadete juures.
Veel õppisid nad tegema ehteid traadist ja sulgedest.

Tüdrukutele meeldisid väga meie kaasaegselt sisustatud klassiruu-
mid ja suur koolimaja. Nende kool on oluliselt väiksem. Samuti olid
nad meeldivalt üllatunud, et meie kooli õpilastel on võimalik kasu-
tada fotostuudiot. Kahjuks nende koolis sellist võimalust pole.

Nädalavahetusel käisime tüdrukutega Meenikunno rabas ja Piusa
liivakoobaste juures. Nad olid vaimustunud meie mitmekesisest ja
puutumatust loodusest. Aileen ja Franziska väitsid, et neil enam
sellist pole.

Saksa noorte praktika kestis 28. märtsist kuni 19. aprillini.

Aileen ja Franziska väitsid, et Eestis tehtud praktika on neile edas-
pidiseks eluks väga hea kogemus.

Janely Org, projektijuht

Setumaa koolide ettevõtluspäev

Räpina Aianduskooli külastasid ettevõtluspäeva raames 41 õpilast
ja õpetajat neljast Setumaa koolist. Meie direktor Kalle Toom rää-
kis õppimise tähendusest inimese elus. Seejärel näitasime külalis-
tele meie koolimaja ja tutvustasime õpetatavaid erialasid.

Iga õpilane sai osaleda kolmes töötoas. Keskkonnakaitse õpetaja
Õnne Rämman viis läbi looduse- ja keskkonnakaitseteemalise vik-
toriini ning rääkis lähemalt teemadest, millega tänapäeva keskkon-
nakaitseja kokku puutub. Floristika töötoas tutvustas Indrek Kaeli
lilleseadmise väga mitmepalgelisi võimalusi ning tunni lõpuks said
kõik valmis omaenda väikese lilleseade. Kasvuhoones said õpilased
Anu Kääri juhendamisel külvata ürte ja salatit ning viia koju täpselt
enda maitse järgi kokku pandud taimepoti.

Kaia Nurk, arendusspetsialist

ELO külastuskäigust

Reedel 17. aprillil külastas meie kooli Eesti Lasteorganisatsioon.
Lapsi oli tulnud nii lähemalt kui kaugemalt- Põlvamaast Ida-
Virumaani välja.

6.-9. klasside lapsed osalesid neljas töötoas.

Keskkonnakaitse viis teemakohase viktoriini läbi õpetaja Õnne
Rämman ning räägiti sellest, millega tegelevad ja mida õpivad kes-
konnakaitsjad.

Aianduse töötoas tutvustas kasvuhoonet ja selle tegemisi õpetaja
Tairi Albert. Igaüks sai külvata ja istutada taimi, mille päeva lõpuks
sai koju viia.

Maastikuehituse töötoas ladusid lapsed õpetaja Priit Trahvi juhen-
damisel müürikive ning mõõtsid ja saagisid puidutöökojas laudu.

Floristika töötoas tehti grupi peale ilus suur lilleseade, õpetajaks ja
suunajaks Leili Alaoja-Rein.

Väiksemad külalised, kes olid 1.-5. klassidest, käisid loomemajas

meisterdamas ja paberivabrikus ekskursioonil ning said samuti
koos õpetaja Tairiga kasvuhoones istutada ja külvata.

Kaia Nurk, arendusjuht

Uue töötaja ankeet

Minu nimi on *Karin Otsus*

Tähtkujult olen *sõnn*

Minu amet on *tekstiilitööeriala juhtõpetaja*

Minu esimene positiivne emotsioon Räpina Aianduskoolis - *rõõmsad ja rahulikud inimesed*

Kui ma ei töötaks aianduskoolis, *siis unistaksin omaenese tööruumidest kangastelgedega, õmblus- ja kudumismasinatega jne.*

Oma minevikust võin rääkida niipalju, et *olen kasvatanud omaenese kolme poega, siis sadasid tüdrukuid koolis; elanud Tartus, Tallinnas, Lüneburgis, Peedul ja nüüd olen Leevakule pidama jäänud.*

Minu lemmikseriaal/ film on *kvaliteetsed krimkad*

Minu öökapi raamat on ... *palju hästi kirjutatud raamatuid*

Olles 16-aastane, teadsin, et minust saab *loomapüüdja loomaaedadele -vabas maailmas*

Kõige sümpaatsem poliitik minu arvates on *Marju Lauristin*

Ma ei saaks suvel hakkama *ilma vee ja päikeseta*

Kui mul oleks 100 000 €, siis *ma teeks omale ateljee*

Minu eesmärgiks Räpina Aianduskoolis on *õppida ise ja õpetada teisi.*

Räpina Aianduskooli I lennu vilistlane Elle Mälberg sai 108-aastaseks

Elle Mälberg (Ella-Adele Raudmanson) sündis 10. aprillil 1907. aastal Räpina vallas Linte külas Villaku talus.

Elle koolitee algas juba kuueaastasena. Õppis Raadama Ministeeriumikoolis (1916-1920), Köstrimäe Kõrgemas Algkoolis, Räpina Reaalgümnaasiumis, mis asus tookord Vabaduse tänaval. Pärast Eesti Vabariigi loomist sai uueks koolihooneks Sillapää loss. 10. klassis õppimise ajal nimetati kool ümber Räpina Ühis põllumajandusgümnaasiumiks. Selles koolis õppis Elle veel kaks aastat, mille lõpetas 1927. aastal. Elle Mälberg on Räpina Aianduskooli esimese lennu ainus täna veel elus olev vilistlane.

Räpina Sillapää lossipargi külastajatele on loodud võimalus jalgu puhata Elle Mälbergile pühendatud temanimelisel pingil, mis paigaldati sinna 04. mail 2013. Idee algataja oli Eesti Looduskaitse Seltsi Räpina osakonna esimees Enu Mäela. Seda toredat kodanikualgatuset toetas rahaliselt paljude teiste hulgas ka MTÜ Räpina Aianduskooli Vilistlaskogu.

Elle Mälberg on siseministeeriumi pressiesindaja andmetel Eesti vanim kodanik. Siseministeeriumi andmetel elab Eestis praegu 149 inimest, kes on saja-aastased või vanemad:

100-aastaseid 66,
101-aastaseid 29,
102-aastaseid 23,
103-aastaseid 13,
104-aastaseid 10,
105-aastaseid 5,
106-aastaseid 1,
107-aastaseid 1
108-aastaseid 1.

10. aprillil on sünnipäevalast ikka meeles peetud. Õnnitlejate hulgast olid tema sõbrad ja sugulased, endised õpilased ja kolleegid, vallavalitsuse ning aianduskooli esindajad. Tänavu esindas Räpina Aianduskooli direktor Kalle Toom, kingitustena kaasas lilled ja rosinakringel. Vallavalitsus otsustas samuti lisaks lilledele kinkida vanaprouale midagi suupärast ja nende poolt toodi koguni kaks kringlit! ☺ Vaatamata suurele õnnitlejate ja külastajate hulgale pidas sünnipäevalapse tervis õnneks vastu, eks me tea seda isegi, kui väsitav võib üks sünnipäev olla.

Täna tegeleb hooldaja temaga vastavalt vajadusele ööpäevaringselt. Igat hommikut alustab Elle väikese "tervisenapsuga", mis koosneb kompleksvitamiinidest. Mõistus ja käed-jalad on vanaproual korras, päevaplaani kuulub veel ka väike jalutuskäik hooldaja käevangus ja raadiost uudiste kuulamine.

Soovime Räpina Aianduskooli kollektiivi ja vilistlaskogu poolt värikale sünnipäevalapsele õnne ja tervist veel paljudeks aastateks!

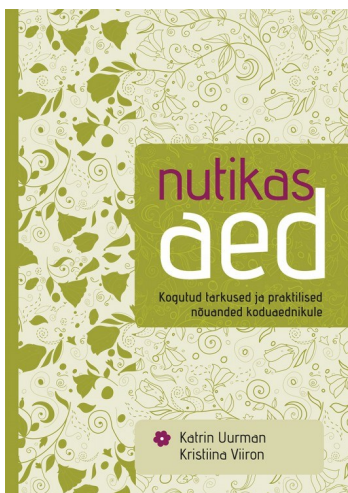
Virge Mastik, korraldustalituse spetsialist

Fotod: Kalle Toom, Karl Matteus Nemliher

Nutikas aed. Kogutud tarkused ja praktilised nõuandeid koduaednikule

Autor: Katrin Uurman, Kristiina Viiron

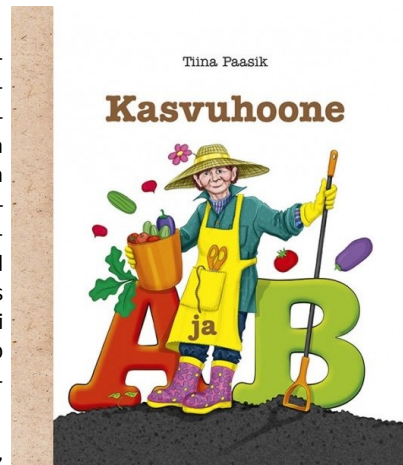
Raamat on valminud kahe autori koostöona. Kristiina, kes igapäevaselt töötab ajakirjanikuna, esindab siin asjaarmastajat, kes nokitseb hooajaliselt oma maakodu aias. Katrin on aga seevastu tõsine asjatundja – Räpina Aianduskooli kutseõpetaja. Lisaks teadmiste jagamisele askeldab ta agarasti nii kooliaias kui ka oma koduses aias. Nii ongi selles raamatus põimunud kaks lähenemist. Kõik küsimused, mis Kristiinal on aias toimetades läbi aja pähe kerkinud, ja probleemid, mis peavalu valmistanud, saavad raamatus Katrini teadmistele tuginedes vastuse. On palju nüansse, mis on olulised, kuid algaja aiapidaja ei pruugi nende tähtsust kohe ehk tabadagi: mulla omadused, väetamine, kastmine, viljavaheldus... Naudingut pakkuva tulemuse saavutamiseks muutuvad ühtviisi tähtsaks nii planeerimine kui ka kasvuaegne hooldamine. Iga tegevus aias peaks olema põhjendatud ja tehtud õigel ajal, õiges järjekorras. Vaid nii saad tulemuse, millega oled rahul Sina ise ja ka Sinu perekond. Kõigest sellest, mis on taimekasvatuses oluline, ongi raamatus juttu.

Kasvuhoone A ja B

Autor: Tiina Paasik

Sa unistad oma kasvuhoonest. Tore oleks panna suvel salatisse oma kasvatatud vilju. Siis aga kahtled, kas saad ikka hakkama tomatite, kurkide-paprikate kasvatamisega. Millal neid peaks istutama, mis mulda, kas kasta ja kui palju, kas neid peab väetama, haigusi tõrjuma...

Kui sul on maavanaema, siis küsid temalt. Aga kui ei ole? Ja alati ei tea ka vanaemad kõiki tänapäeva aianippe. Tuntud köögiviljandusõpetaja Tiina Paasik pani just sulle mõeldes oma elu jooksul kogutud teadmised kokku lihtsaks, paljude piltidega aabitsaks. Köögiviljade seemnest kasvatamise õige tehnika, aednikutööde kalender ja taimede eest hoolitsemise nipid on vajalik tarkus kõigile, kes kasvatavad ise endale värsket kurki, tomatit-paprikat – olgu triiphoones, lavas või rõdul potis.

Kasvuhooneaabitsast õpid: oma kasvuhoone sisseseadmist ja hooldamist; sortide valimist ja seemnetega tegelemist; kurgi, tomati, paprika ja teiste taimede kasvatamist seemnest saagikoristuseeni; toredate vitamiinirikaste taimede kasvatamist kevadiseks salatiks; aednikutööde õiget järjekorda kevadest sügiseni.

Kirjutajanna

Vara hommikul lebab laual valge paber ja tindipliiats
Mõtlukult vaadates välja hakkab kirjutajanna kirjutama sõnu
Naeratus näol, kergelt punastades ja kollane kübar koos roosi lehviga peas
Alustades elegantselt kirjutab esimesele reale: „Õunapuud õitsevad alati teie koduaias!“
Sättides oma õhkorru kardinaid, märkab kirjutajanna taevas lendavad pilvelambad reas
Kevad on saabunud teie õuele ja tundke päikselistest ilmadest naeratuse saatel mõnu
Õielt õiele lendavad vallatud kimalased ja nende hulgas ka mesilane, kes on väga maias
Õhtu saabudes jääb loodus tasapisi unne
Kirjutajanna vaatab käekella ja juba ongi väljas Kuu
Paberile sai kirjutatud kaunis luuletus ja lõppu jäi veel kirjutada lõppsõna
„Siin ilmaruumis peale õnne ja sooja naeratuse ei loe miski muu“!

Tänades sind, mu armas looming!

Elis Sepp. 2kg, 18.04.2015

Külalised Puškini koolist

Kolmapäeval, 22. aprillil külastasid aianduskooli Tartu Aleksander Puškini Kooli 1.-3. klassi loodusringi lapsed. Nad tutvusid kooliga ja selle ümbrusega ning proovisid kätt lilleseadmises.

Svetlana Tund, huvijuht

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid iga kuu 15. kuupäevaks aadressil

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu **Küljendaja** Valdur Truija

